

Oikealle uralle!

OPINTO-OPAS 2007–2008

Lahden ammattikorkeakoulu
Liiketalouden laitos

**Tilintarkastustyön ja taloushallinnon
erikoistumisopinnot**

TILINTARKASTUSTYÖN JA TALOUSHALLINNON ERIKOISTUMISOPINNOT 35 OP

Opintojen tavoitteena on syventää osaamista taloushallinnon eri osa-alueilla. Koulutus sopii valmennukseksi henkilöille, jotka aikovat suorittaa HTM- tai KLT -tutkinnon.

Jokaiselle opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opintosuunnitelma, joka koostuu tässä esitellyistä opintojaksoista tai muista taloushallinnon opintojaksoista, jotka soveltuvat opintokokonaisuuteen ja opiskelijan kehittymistarpeisiin.

ERIKOISTUMISOPINNOT	35 op
TILINTARKASTUS	12 op
Tilintarkastuksen perusteet	3
Tilintarkastuksen suunnittelu ja toteutus	3
Tilintarkastajan raportointi	3
Sisäinen tarkastus	3
TALOUSHALLINTO	15 op
Ajankohtaista laskentatoimesta	5
Konsernitilinpäätös	3
Johdon laskentatoimi	4
Yritysverotus- ja tilinpäätössuunnittelu	3
OIKEUSTIEDE	5 op
Yrityksen juridinen toimintaympäristö	3
Vero-oikeus	2
Vaihtoehtoiset erikoistumisopinnot	3 op
Kansainvälinen tilinpäätös	2
Julkisen talouden laskentatoimi	3
Palkanlaskenta	3
Erikoistumistyö ja seminaarityöskentely	3

Tilintarkastus 12 op

04PDLAS01 TILINTARKASTUKSEN PERUSTEET 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- perehtyy tilintarkastusalan lainsäädäntöön
- ymmärtää tilintarkastajan tehtävät
- hallitsee hyvän tilintarkastustavan viitekehyksen.

Sisältö

Tilintarkastuslain yleiset säännökset, tilintarkastajan ja hyväksytyt tilintarkastajan määritelmät, tilintarkastajan hyväksyminen ja rekisteröinti, hyvä tilintarkastustapa: riippumattomuus, esteellisyys, yms., tilintarkastajan tehtävät ja tilintarkastusvelvollisuus, tilintarkastuslain suhde muuhun lainsäädäntöön.

Suoritustapa ja arviointi

Verkko-opetus, lähiopetus ja päättöseminaari.

Opiskelumateriaali

Horsmanheimo, P. & Steiner, M-L. 2002. Tilintarkastus asiakkaan opas. WSOY.

KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry: Tilintarkastusalan suositukset.

04PDLAS602 TILINTARKASTUKSEN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- omaksuu tilintarkastustyön suunnittelun ja toteutuksen eri vaiheet.

Sisältö

Tilintarkastusprosessin kuvaus, tilintarkastuksen suunnittelu: olennaisuus, riski, tilintarkastussuunnitelman laatiminen, kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tarkastus, konsernitilinpäätöksen tarkastus ja toimintakertomuksen tarkastus, pienen yrityksen tilintarkastus.

Suoritustapa ja arviointi

Luennot, harjoitustehtävät ja etätehtävä.

Opiskelumateriaali

Riistama, V. 1999. Tilintarkastuksen teoria ja käytäntö. WSOY.
KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry: Tilintarkastusalan suosituksset.
HTM-tenttikysymyksiä.

04PDLAS08 TILINTARKASTAJAN RAPORTOINTI 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija
- perehtyy tilintarkastuksen raportoinnin sisältöön.

Sisältö

tilintarkastajan raportointi: tilintarkastuskertomus, tilintarkastuspöytäkirja, tilintarkastajan työpaperit, epävarmuus toiminnan jatkumisesta, tilintarkastajan erityistehtävät: tilintarkastajan antamat todistukset, tilintarkastajan asema riippumattomana asiantuntijana, yleisluonteinen tarkastus ja tilintarkastajan laadunvalvonta.

Suoritustapa ja arviointi

Luennot, harjoitustehtävät ja etätehtävä.

Opiskelumateriaali

Aho, T. & Vänskä, H. 1996. Tilintarkastuslaki ja hyvä tilintarkastustapa. Lakimiesliiton kustannus.
KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry: Tilintarkastajan raportointi.
HTM-tenttikysymyksiä.

04PDLAS06 SISÄINEN TARKASTUS 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija
- ymmärtää sisäisen tarkastuksen merkityksen yrityksen toiminnan näkökulmasta.

Sisältö

Sisäisen tarkastuksen asema ja merkitys yrityksessä, sisäisen tarkastuksen tehtävät, sisäisen tarkastuksen menetelmät, tarkastuksen suunnittelu, toteutus ja raportointi, toimintokohtaiset tarkastukset.

Suoritustapa ja arviointi

Luennot, harjoitustehtävät, tentti

Opiskelumateriaali

Luentomateriaali, muu materiaali ilmoitetaan myöhemmin.

Taloushallinto 12 op

04PDLAS607 AJANKOHTAISTA LASKENTATOIMESTA 5 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija
- perehtyy kirjanpidon ja tilinpäätöksen ajankohtaisiin kysymyksiin
- saa käytännön harjoitusta laskentatoimeen liittyvien tilanteiden ja ongelmien ratkaisemisessa.

Sisältö

Uudistunut kirjanpitolainsäädäntö ja tilinpäätöksen liitetietovaatimukset, toimintakertomus ja tase-erittelyt, pysyvät vastaavat, arvonorotukset vaihtuvat vastaavat, vapaaehtoiset ja pakolliset varaukset, pääomalaina ja laskennalliset verosaamiset ja – velat, tasekirjan sisältö ja tilinpäätöksen julkistaminen.

Edeltävät opinnot

Taloushallinnon ammattiopinnot.

Suoritustapa ja arviointi

Pakolliset harjoitukset ja tentti.

Opiskelumateriaali

Leppiniemi, J & Leppiniemi, R. Oikeat ja riittävät kirjaukset. WSOY, uusin painos.
Tomperi, S. 2004. Kehittyvä kirjanpitotaito – teoria + harjoituskirja.
KLT-tutkinnon tehtävät vuosilta 2006 ja 2007, Kilan yleisohjeet.

04TALA504 JOHDON RAPORTOINTI 11 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija
- kykenee tuottamaan taloudellista ja ei-taloudellista informaatiota johdon päätöksenteon tueksi
- analysoimaan eri vaihtoehtojen vaikutuksia yrityksen menestymiseksi tulevaisuudessa
- ymmärtää taloushallinnon rooli johtamisen tukitoimintona.

Sisältö

Lineaarinen optimointi,
laskentamallien rakentaminen, tietokannan perussuunnittelu ja rakentaminen sekä ylläpito
kannattavuuslaskentamallit, hinnoittelu
budjetointi, tasapainotettu mittaristo

asiakaslähtöinen ajattelu yrityksen menestystekijänä
asiakassuhteiden johtaminen ja kehittäminen
johdon raportointi ja sen tehtävät.

Edeltävät opinnot

Kustannuslaskennan perustaidot, työvälineohjelmat

Suoritustapa ja arviointi

Luennot, harjoitustehtävät, case ja kirjallinen tentti.

Opiskelumateriaali

Jyrkkiö, E. & Riistama, V. 2004. Laskentatoimi päätöksenteon apuna. WSOY.

Neilimo, K. & Uusi-Rauva, E. 2005. Johdon laskentatoimi. Oy Edita. Ab.

Storbacka, K., Sivula, P. & Kaario, K. V. 2000. Arvoa strategisista asiakkuuksista. Kauppakaari Oyj.

Lukuvuonna 2007-2008 toteutetaan johdon laskentatoimen (04TAL504/3) opintojakso.

04TAL508 KANSAINVÄLINEN YRITYSTALOUS 9 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- hallitsee talouspolitiikan eri instrumenttien käytön periaatteet, vaikutukset sekä kansainväliseen talouden perusteoriaat
- ymmärtää konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet
- omaksuu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön

Sisältö

Konsernitilinpäätöksen sisältö ja tavoitteet, konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuus ja laatimistekniikka

Edeltävät opinnot

Taloushallinnon suuntautumisvaihtoehdon aiemmat opinnot

Suoritustapa ja arviointi

Tentti ja oppimistehtävä

Opiskelumateriaali

Pekkarinen, J. & Sutela, P. 1998. Mikrosta makroon, WSOY, Porvoo.

Räty, P. & Virkkunen, V. 2002. Kansainvälinen tilinpäätös. WSOY, Porvoo.

Tomperi, S. 2005. Kehittyvä kirjanpito + harjoituskirja. Edita Oyj.

Lukuvuonna 2007 -2008 toteutetaan konsernitilinpäätöksen (04TAL108/2) ja kansainvälisen tilinpäätöksen (04TAL108/3) osuudet yht. 5 op.

04TAL503 VEROTUS JA TILINPÄÄTÖSSUUNNITTELU 8 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- syventää arvonlisäverotusta koskevia tietojaan
- ymmärtää välittömän verotuksen toimintaperiaatteet
- perehtyy elinkeinotoiminnan verotukseen, verosuunnitteluun sekä erilaisiin tilinpäätöstilanteisiin.
- osaa hyödyntää verosuunnittelua osana tilinpäätöstä.

Sisältö

- arvonlisäverotuksen erityiskysymyksiä mm. oma käyttö, henkilökuntamenot, käytettyjen tavaroiden kauppa
- rakentamispalvelut, kansainvälisen kaupan alv
- välittömän verotuksen vaiheet
- luonnollisen henkilön verotus
- yritysverotus eri yritysmuodoissa
- elinkeinotoiminnan verotus
- tilinpäätössuunnittelu

Edeltävät opinnot

Yrityksen laskentajärjestelmät

Suoritustapa ja arviointi

Luennot, harjoitustehtävät ja kirjallinen tentti.

Opiskelumateriaali

Eskola, A. & Lääkkö, H. 2001. Yrityksen arvonlisäverotus. Edita Oyj.

Tomperi, S. 2004. Kehittyvä kirjanpito + harjoituskirja. Edita Oyj.

Tomperi, S. 2005. Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. WSOY. (uusin painos)

Lukuvuonna 2007-2008 toteutetaan yritysverotus- ja tilinpäätössuunnittelun (04TAL503/2) ja vero-oikeuden (04TAL503/1) opintojaksot.

Oikeustiede 5 op

04LII602/7 YRITYKSEN JURIDINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ 3 OP

Osaamistavoitteet

Opiskelija oppii

- hahmottamaan, miten Suomen oikeusjärjestys/-järjestelmä toimii ja mistä osista se rakentuu.
- hahmottamaan, miten yritystoiminnan juridiikka toimii sopimusten laatimisen, tulkinnan, täydentämisen, sopimusrikkomusten sekä tuomioistuintoiminnan osalta.
- toimimaan aktiivisesti ja oikein yrityksen edustajana käytännön sopimusoikeudellisissa ongelmatilanteissa.

Sisältö

- Suomen oikeusjärjestyksen/-järjestelmän, lainkäytön sekä täytäntöönpanon perusteet
- Suomen sopimusoikeuden perusteet.

Kaikkia kursseilla esiin tulevia ilmiöitä pyritään tarkastelemaan yritystoiminnan ja käytännön näkökulmasta.

Suoritustapa ja arviointi

Opiskelijat osallistuvat kyseisen aihealueen tietoiskuluennoille, joiden lopussa jaetaan laajahko tapaus ryhmässä ratkaistavaksi. Opiskelijat pohtivat tapausta ryhmissä sekä valmistautuvat ratkaisemaan tapauksen *perustelujen* *kerä*. Kunkin aihealueen lopuksi kokoonnutaan yhdessä ratkaisemaan aihealuetta koskeva tapaus. Opiskelijat soveltavat teoriaa itsenäisissä tehtävissä, jotka arvioidaan. Tehtävien ratkaisut käsitellään ennen tenttiä.

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää tentin hyväksytyä suorittamista (12/24 pistettä) sekä itsenäisten tehtävien palauttamista reppuun (keskustelupalstalle keskusteluotsikon ”kotitehtävät” alle). Tentti on pääosin soveltava (ei esseekysymyksiä) ja perustuu täysin luentoihin, kotitehtäviin sekä case-harjoituksiin. Hyvin tehdystä case-harjoituksesta ryhmän jäsenet voivat kukin saada 0-2 pistettä tenttiin.

Opiskelumateriaali

Opiskelumateriaalina ovat luennot (tietoiskut + tapausharjoitukset) sekä luennoilla erikseen ilmoitettava materiaali. Muuna, tukevana, opiskelumateriaalina: Ojajarvi, Vainio (toim.); Ammattikorkeakoulun juridiikka I, uusin painos (kurssin aihealueita koskevin osin).

VAIHTOEHTOISET ERIKOISTUMISOPINNOT

04VVLAS15 PALKKAHALLINTO 3 OP (E)

Osaamistavoitteet

Opiskelija ymmärtää yrityksen palkanlaskennassa tarvittavat perusasiat

- palkkausperusteet
- ennakkoperintä
- henkilösivukustannukset
- työaika ja vuosiloma
- luontoisedut
- palkkakirjanpito

Sisältö

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy palkkahallintoon ja erityisesti palkanlaskentaan. Opintojakson sisältönä on palkkahallinnon säädökset, palkkatietojen rekisteröinti, verotukseen ym. liittyvät työnantajavelvoitteet ja niiden huomiointi palkanlaskennassa.

Suoritustapa ja arviointi

Luennot, harjoitustehtävät ja kirjallinen tentti

Opiskelumateriaali

Syvänperä, O. & Turunen, L. 2006. Palkkavuosi. Edita.

04VVLAS12 JULKISEN TALOUDEN LASKENTATOIMI 3 OP

Tavoitteet ja sisältö

1 Valtion laskentatoimi

- valtion talouskokonaisuus
- talousarvio ja TTS-suunnittelu
- kirjanpito ja tilinpäätös
- johdon laskentatoimi ja tuloksellisuuden laskentatoimi

2 Kunnan laskentatoimi

- kunnan ja kuntayhtymän talousprosessi ja taloushallinto
- talousarvio- ja taloussuunnitelma
- kirjanpito ja tilinpäätös
- konsernitase
- johdon laskentatoimi ja sisäinen laskenta

Edeltävät opinnot

Taloushallinnon eriytyvät opinnot kirjanpidosta ja johdon laskentatoimesta

Suoritustapa ja arviointi

Luennot ja tentti

Opiskelumateriaali

Kirjallisuutta, soveltuvin osin:

Pöllä-Etelälahti, Valtion uudistunut taloushallinto, WSOY, Helsinki 2002.

ERIKOISTUMISTYÖ 3 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- toteuttaa ja arvioi työelämää koskevan kehittämistehtävän työpaikallaan
- esittää sen pohjalta tarvittavat jatko- ja kehittämistarpeet
- pystyy rajaamaan kehittämistehtävänsä ja käyttämään tukena riittävää määrää kirjallisia lähteitä.

Sisältö

Kehittämistehtävän sisältö valitaan taloushallinnon alueelta.

Toteutus ja arviointi

Seminaarit, henkilökohtainen ohjaus

Arviointi 0-5.

